

T.C.
GAZİANTEP
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1539
KARAR NO : 2018/1396

DAVACI : 1- MİTHAT SEVİN' İ TEMSİLEN EĞİTİMCİLER BİRLİĞİ
SENDİKASI (EĞİTİM BİR-SEN)

VEKİLLERİ : AV. MUHAMMET BOZDAĞ-AV.KADRIYE CANYURT
Oğuzlar Mah. Av. Özdemir Özok Sok. No. 5 Balgat
Çankaya/ANKARA

DAVALI : İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM
SANDIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ/ANKARA

VEKİLİ : AV. KAMİL BARUTÇUOĞLU
Demirkapı Sokak No:24 Mamak-Çankaya/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ :İlkokul öğretmeni olan davacının, sandık üyeliğinin sonlandırılarak İLKSAN kesintisi veya başka adlar altında tarafından sandığa kesilen aidatlarının emekliye ayrılırken alacağı maddi yardım ölçü alınmak suretiyle hesaplanarak tarafına ödenmesi istemiyle davalı sandığa 16.03.2016 tarihinde yapmış olduğu başvurunun reddine dair 12.04.2016 tarih ve 4848 sayılı işlemin; hukuka aykırı olduğu, sandık aidatlarının emekliye ayrılırken alacağı maddi yardım ölçü alınmak suretiyle hesaplanarak tarafına ödenmesine karar verilmesi gerektiği, bu nedenle hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların yasal faizi ile birlikte ödenmesine ve davalı idarenin dava konusu işleme gerekçe olarak gösterdiği yasa maddesinin Anayasaya aykırı olduğundan somut norm denetimi yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurulmasına karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ: Usul yönünden; uyuşmazlığın görüm ve çözümünün Ankara İdare Mahkemesi yetkisinde olduğu, uyuşmazlıkta Eğitimciler Birliği Sendikası'nın dava açma ehliyetinin bulunmadığı, esasa ilişkin olarak ise; davacıya emeklilik yardımı ödemesinin yapılmasının mümkün olmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Gaziantep 2. İdare Mahkemesi'nce, Mahkememizin 24/03/2017 tarih ve 2016/372 Esas, 2017/704 sayılı kararının Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesi'nin 25/09/2018 tarih, 2017/2429 Esas, 2018/1893 sayılı kararı ile bozulması üzerine bozma kararına uyularak dava dosyası yeniden incelenmek suretiyle işin gereği görüşüldü:

Davacının Anayasa'ya aykırılık iddiası ciddi bulunmadığından ve davalı idarenin usule ilişkin itirazları yerinde görülmediğinden işin esasına geçildi.

4357 sayılı Hususi İdarelerden Maaş Alan İlkokul Öğretmenlerinin Kadrolarına Terfi, Taltif ve Cezalandırılmalarına ve Bu Öğretmenler için Teşkil Edilecek Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı ile Yapı Sandığına ve Öğretmenlerin Alacaklarına Dair

T.C.
GAZİANTEP
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1539

KARAR NO : 2018/1396

Kanun'un 11 inci maddesinde, "Hükmi şahsiyeti haiz ve Maarif Vekaletine bağlı olmak üzere (İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İċtimai Yardım Sandığı) adı ile bir sandık kurulur.

Maarif Vekaleti bütçesinden maaş alan İlkokul Öğretmenleri, ilkokul yardımcı ve stajyer öğretmenleri, yetiştirme yurtları öğretmenleri, arızalı çocuklara ilk tahsillerini veren müesseselerin öğretmenleri; maarif müdürleri, ilköğretmen müfettiş ve denetmenleri, uygulama okulu öğretmenleri, İlköğretim Umum Müdürlüğü ve Maarif Müdürlüklerinde vazifeli memurlar ile Sandık işlerinde çalışan memurlar Sandığa azadırlar.

Sandık azası iken emekliye ayrılanlar, isterlerse azalıklarını devam ettirebilirler. Sandığın azalarına hangi hallerde ve miktarda karşılıksız veya karşılıklı yardım yapılacağı 14. maddede yazılı Ana statü'de belirtilir." hükmüne yer verilmiş; **anılan Yasanın 14. maddesinde de**, "Sandığın idaresi, işleyiş tarzı ve esasları Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığınca hazırlanan bir anastatü ile tespit olunur." hükmü getirilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yukarıda anılan Yasa maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanan **İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Anastatüsü'nün 15 inci maddesinde**, "Sandık üyelerine aşağıda belirlenen hallerde sosyal muhtevalı yardımlar yapılır.

1- İkraz (Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı'nın ikraz usullerine göre Yönetim Kurulu kararı ile), 2- Evlenme yardımı, 3- Tabii afet yardımı, 4- Şehit Yardımı, 5- Ölüm yardımı, 6-Maluliyet yardımı, 7- Emeklilik yardımı.

Yukarıda sayılan yardımlar Sandık hükmi şahsiyetinin mali imkanları ölçüsünde her yıl, yıllık kesin hesap ve bütçe durumlarına bakılarak gerçekleştirilir.

Yardımlara nasıl hak kazanılacağı, yardım miktarı, müracaat şekli, ibrazı gereken belgeler özel bir Yönetmelikle tesbit olunur." kuralı yer almıştır.

Anastatünün verdiği açık yetkiye dayanılarak hazırlanan **İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Aidat ve Sosyal Yardımlar Yönetmeliği'nin 1 inci maddesinde**; Sandık üyelerinin birikmiş paralarının/alacaklarının tasfiyesinin hangi hallerde ve nasıl yapılacağı yardımlara nasıl hak kazanacağını, yapılacak yardım miktarını, müracaat şeklini, ibrazı gereken belgelere ilişkin usul ve esasları belirlemek amaç olarak belirlenirken, **2. maddesinde** Yönetmeliğin kapsamı, Sandık üyelerinin, birikmiş paralarının/alacaklarının tasfiyesi, üyeliğin sürdürülmesi, Sandığa olan borçların mahsubu ile Sandık tarafından üyelere yapılacak evlenme, doğal afet, ölüm, şehit, emeklilik ve maluliyet yardımları ile ilgili hususlar, olarak öngörülmüştür.

Aynı Yönetmeliğin dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan 10. maddesinde ise, "Sandık üyesi iken en az 120 ay aidat ödeyip emekli olanlara veya üyelik kapsamında iken 120 ay aidat ödeyip üyelik kapsamı dışına çıkanlardan aidat iadelerini almayanların ileride emekli olmaları halinde:

- a) Üyenin Sandığa ödemiş olduğu aidat toplamının yüzde yüz elli fazlası tutarı,
- b) Üyenin ödediği son aidat tutarının yüz ile çarpımının tutarı,
- c) Üyenin son aidat tutarının dört katının aidat ödenen toplam yılla çarpımının tutarı toplamı,

bir defaya mahsus olmak üzere emekli yardımı olarak ödenir.

- ç) (b) bendinde belirtilen son aidat tutarı terfi dönemine denk gelmiş ise, emekli

T.C.
GAZİANTEP
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1539

KARAR NO : 2018/1396

yardımının hesaplanmasında bir aidat tutarı esas alınır." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının ilkokul öğretmeni olarak görev yapmakta iken 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren Eğitim Bir-Sen'de görev yapmaya başladığı ve ücretsiz izinli sayıldığı, 14.04.1986 tarihinden itibaren davalı sandık üyesi olduğu, 23.08.2015 tarih ve 29454 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016-2017 Yıllarını Kapsayan Toplu Sözleşme'nin ikinci bölümünün 9. maddesinde; "(1) Mevcut üyeler dahil olmak üzere Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarına atananlardan 13/01/1943 tarihli ve 4357 sayılı kanunun 11 inci Maddesi kapsamında bulunanlar bakımından İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLKSAN) üyeliği ihtiyaridir." yolunda düzenlemeye gidilmesi üzerine, sandık üyeliğinin sona erdirilmesi ve İLKSAN kesintisi veya başka adlar altında tarafından kesilen adiatların emekliye ayrılırken alacağı maddi yardım ölçü alınmak suretiyle hesaplanarak tarafına ödenmesi istemiyle davalı sandığa 16.03.2016 tarihinde başvurduğu, söz konusu başvurunun 12.04.2016 tarih ve 4848 sayılı işlemle reddi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığına üyeliğin zorunlu olduğu ancak sandık üyesi iken en az 120 ay aidat ödeyip emekli olanlara veya üyelik kapsamında iken 120 ay aidat ödeyip üyelik kapsamı dışına çıkanlardan aidat iadelerini almayanların en son aidatın kesildiği tarihe kadar üye kalsa idi emekliye ayrılırken alacağı maddi yardım ölçü alınmak suretiyle hesaplanarak ödeneceği açıktır.

Dava konusu olayda davacının emekli olmadığı ancak ilkokul öğretmeni olarak görev yapmakta iken 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren ücretsiz izinli sayılarak Eğitim Bir-Sen'de görev yapmaya başlaması karşısında davacının üyelik kapsamından çıkma hakkının olup olmadığı yönünde belirleme yapmak gerekmiştir.

Davacının ücretsiz izne ayrılıp Eğitim Bir-Sen'de çalışmaya başlaması üyelik kapsamından çıkabilecek durumlar arasında sayılmasa da bu durumun ilkokul öğretmenliği ile fiilen ilişkisinin sona erdiği brans değişikliği ya da emekli olma ile aynı sonucu doğurduğu için üyelik kapsamından çıkma sebebi olarak değerlendirmenin mevzuatın amacına uygun olacağına kuşku bulunmamaktadır.

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı'nın kamu gücünden kaynaklanan tek yanlı tasarrufu sonucu 10 yıldan fazla süre ile maaşından Sandığa üyelik aidatı kesilen ve fiilen ilkokul öğretmenliği kapsamı dışında olan davacının, emeklilik yardımından yararlanması için Yönetmelikte öngörülen 10 yıllık süreyi de doldurduğu gözönüne alındığında, uğramış olduğu zararın, en son aidatın kesildiği tarihe kadar üye kalsa idi emekliye ayrılırken alacağı maddi yardım ölçü alınmak suretiyle hesaplanması ve belirlenen miktarın davacıya ödenmesi ve üyeliğinin sonlandırılması eşitlik ilkesi ve hakkaniyet kuralları gereği olduğundan, dava konusu işlemde hukuka uyarlık, aksi yönde verilen idare mahkemesi kararında ise hukuki isabet görülmemiştir.

Ayrıca, hukuka aykırılığı sabit olan işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Nitekim; Danıştay Onbirinci Dairesinin 13/06/2017 tarih ve E:2016/776, K:2017/4896 sayılı kararı da bu yöndedir.

T.C.
GAZİANTEP
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/1539

KARAR NO : 2018/1396

Açıklanan nedenlerle; **dava konusu işlemin iptaline, işlem nedeniyle yoksun kalınan parasal hakların yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine**, aşağıda dökümü yapılan 203,80-TL yargılama gideri ile 124,70-TL istinaf yargılama giderinin ve yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.090,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen 30 gün içerisinde Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 12/12/2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
MEHMET EMİN SEVİMLİ
97669

Üye
ZEYNET BULUT
195042

Üye
ŞAHİN KARAPINAR
173732

YARGILAMA GİDERLERİ :

Başvuru Harcı	:	29,20 TL
Karar Harcı	:	29,20 TL
YD Harcı	:	48,10 TL
Vekalet Harcı	:	4,30 TL
Posta Gideri	:	93,00 TL

TOPLAM : 203,80 TL

İSTİNAF YARGILAMA GİDERİ (Davacı):

İstinaf Başvurma Harcı	:	85,70 TL
Posta Gideri	:	39,00 TL

TOPLAM : 124,70 TL

